

S Impulzy  
z praxe MŠ  
po celý rok  
díl 2.



# Sousední jazyky na denním programu MŠ: Nové impulzy z praxe

Máte ve vaší školce styk s německými či polskými rodilými mluvčími, např. pokud se staráte o děti, které pochází z rodin, ve kterých se mluví německy nebo polsky? Pokud ano, máte nejlepší podmínky na přiblížení jazyka a kultury našich sousedů rodičům a zaměstnancům MŠ.

Jak to může vypadat? Zeptali jsme se 12 MŠ v sasko-česko-polském hraničním regionu. S velkým nadšením nám představily své nápady a osvědčené metody, které úspěšně zavedly, a rádi je s vámi sdílejí. Z toho vznikly sběratelské kartičky, kterými můžete rozšířit svůj osobní Kuffík sousedních jazyků.

**Nechte se kartičkami ve vaší pedagogické práci inspirovat a učte se jeden od druhého!**

Saská zemská kancelář pro rané vzdělávání sousedních jazyků (LaNa) vám je k dispozici, pokud hledáte radu či podporu.

# Zlatou bránou k sousednímu jazyku



## Kruhová hra Zlatá brána – Das goldene Tor

Z Kuffíku sousedních jazyků patří v naší mateřské škole k repertoáru české kolegyně. Děti umí písničku a pohyby už i bez instrukcí, takže ji hrají sami i v rámci volné hry. Obzvláště hezké je, když si uvědomíme, že děti přenášejí své nadšení i na nás dospělé: Byla jsem s našimi budoucími prvňáčky na pěší túře. Přitom zpívali pořád tuhle písničku a já jsem se jich zeptala, co to zpívají, protože jsem ji neznala. Děti mi vyprávěly, že na ní jsou i kroky. Z nenadání mi kruhovou hru předvedly, včetně zpívaného českého textu. Byla jsem velmi nadšená a pilně jsem se s nimi hře učila.

**Nancy Börner,**  
**MŠ Regenbogen v Marienbergu**



# Kruhová hra Zlatá brána - Das goldene Tor



## Český text:

Zlatá brána otevřená, zlatým klíčem odemčená.  
Kdo do ní vejde, tomu hlava sejde.  
Ať je to ten, nebo ten, praštíme ho koštětem!

## Návod ke hře:

Hru může hrát libovolné množství osob. (Minimálně) dvě tvoří bránu spojením paží nad svými hlavami. Ostatní se drží za ruce a probíhají v kruhu bránou. Přitom odříkávají nahlas rýmy. Při poslední slabice se brána zavírá puštěním paží dolů. Někdo zůstane v bráně uvězněn.

## Německý text:

Goldenes Tor, wer geht hinein? Goldener Schlüssel  
lässt euch ein.  
Wer will es wagen? Den müssen wir schlagen.  
War es dieser oder der, schlagen wir ihn immer mehr!

**Zkušenosti z praxe:** Naším dětem zprostředkováváme český jazyk hravou formou, přičemž **poslech a opakování v kombinaci s pohybem** nejlépe vedou k cíli. Děti z České republiky se přitom stanou malými jazykovými asistenty a asistentkami a pomáhají se správnou výslovností. Tak se dobře učíme i my dospělí – pokud se tomu otevřeme!



# Vytváření interkulturních akcí pro rodiny



V našem zařízení se sice nestaráme o děti ze sousední země, ale utváříme čilou výměnu se školkou z Jablonce nad Nisou. Jednou týdně si vyměňují kolegyně z Česka a vychovatelka z naší školky svá místa a každých čtrnáct dní nás navštěvují děti z partnerské školky nebo my navštěvujeme je v Jablonci. Jedinečnou vrcholnou akcí v každém roce je česko-německé setkání rodin v Krkonoších. Děti obou školek a jejich rodiny, jakož i část pedagogického týmu, stráví společný víkend. Pokaždé dojde k pestré interkulturní výměně pro malé a velké, obklopené hrou, zpěvem, pohybem a mnoha dalším.

**Bettina Prieber, intergrativní MŠ  
Knirpsenland v Oderwitz**



# Podněty na interkulturní rodinná setkání



## Dvojazyčná honba za pokladem:

1. Utvořte míšené skupiny: malí a velcí, němečtí a čeští.
2. Kartičky s nápovědami utvořte dvojazyčně: kdo nápovědu předčítá, musí to udělat v sousedním jazyce.
3. Nechte si pomoci od dětí při překladu nápověd.
4. Naplňte truhlu s pokladem typickými předměty z obou kultur a nechte si od dětí vysvětlit, o jaké předměty se jedná a proč jsou typické.

## Společné grilování:

1. Poproste rodiny, aby přispěli svými oblíbenými pokrmy na vytvoření bufetu.
2. Popište pokrmy dvojazyčně.
3. Každá rodina může svůj příspěvek představit nebo i prozradit recept. Zeptejte se dětí, proč jsou některé pokrmy u nich doma typické nebo mimořádné.
4. Pokuste se, poprosit v jazyce souseda o něco z grilu nebo k pití. Poděkujte za výtečný kulinární příspěvek u kuchaře či kuchařky.

**Zážitky z praxe:** Je hezké zažít, jak se starší sourozenci i zúčastnění rodiče a děti snaží vyjádřit se v jazyce souseda a jak jim **naši malí jazykoví experti** při tom pomáhají. Stejně tak nás rodiny obohacují při našich přípravách, přicházejí s nápady na hry nebo aktivity a pomáhají tak utvářet společná setkání po interkulturní stránce.



# Jazyk je barevný



V naší mateřské škole je jazyk sousedů na denním pořádku při nejrůznějších příležitostech. Pro děti je to normalitou a zpestřuje se tím náš jazyk.

Pestrá je také naše mateřská škola, protože jsme naše dveře natřeli různými barvami. Podle našeho názvů zde naleznete **barvy duhy**.

Přítomný je i sousední jazyk čeština, protože jsme barvy (našich místností) popsali dvojjazyčně. Tak je i psaná podoba jazyka pro všechny viditelná a děti a dospělí tak společně objevují jazykovou rozmanitost všemi smysly.

**Silke Roick-Frenzel,**  
**Křesťanská MŠ Unterm Regenbogen**  
**v Sebnitz**



# Barvy duhy:



## Německy:

rot  
orange  
gelb  
grün  
blau  
violett  
gold  
silber  
bunt

## Polsky:

czerwony  
pomarańczowy  
żółty  
zielony  
niebieski  
fioletowy  
złoty  
srebrny  
kolorowy

## Česky:

červený  
oranžový  
žlutý  
zelený  
modrý  
fialový  
zlatý  
stříbrný  
barvený

**Tip pro praxi:** V každém ročním období i v mnohých situacích lze barvy přidat na denní program dětí. Čekací doby, které v denním programu vznikají, si můžete např. zkrátit hrou Vidím něco, co ty nevidíš, a to je ... Každé dítě pak pojmenuje barvu a uhodnutý předmět v daném sousedním jazyce a **všichni si mohou navzájem pomáhat a tím se jeden od druhého učit.**





# Poznejte svět knih a jejich jazyků



Jak zní příběhy v jazycích sousedů? Jak vypadají písmenka v němčině a češtině? Jaké pohádky mají v Německu a Polsku?

V naší mateřské škole se setkávají děti, rodiny a pedagogové z Německa a Polska. Denně je u nás slyšet dvojjazyčná spleť hlasů. To nám dalo podnět na vytvoření **vícejazyčného čtecího koutku**. Přitom zveme zejména rodiny, aby obohatily náš čtecí koutek přinesenými (použitými) knihami z domova.

**Björn Wünsche, Barbara Laris,**  
**Integrativní MŠ Bergpiraten v Bad Muskau**



# Vytvoření vícejazyčného čtecího koutku



## Vytvoření čtecího koutku:

Čtecí koutky se nachází mimo třídy na chodbě. Několik políček na nízké úrovni umožní i těm nejmenším, vypůjčit si samostatně knížku. Stolek a čtecí trůn jsou součástí vybavení. Čtecí koutek nabízí různé možnosti k posazení se, jako jsou sedačka, sedací pytle nebo koberec. Důležité je denní světlo, které do místnosti proniká velkými okny. Tak je naše nabídka viditelná i zvenčí. Pravidla užívání jsou vystavena v němčině a polštině.

## Pravidla k užívání:

1. Všichni lidé, kteří do naší školky přicházejí nebo z ní vycházejí, mohou čtecí koutek využívat samostatně nebo společně.
2. Knihy je možné číst v čtecím koutku nebo si je vypůjčit domů.
3. Každý může rozšiřovat výběr knih použitými knihami z domova. Na tyto knihy jsme založili vlastní box, ve kterém na ně upozorňujeme v němčině a polštině. Naši zaměstnanci si knihy prohlédnou a zařadí je do čtecího koutku.

**Tipy pro praxi:** Udělejte z čtecího koutku místo, na kterém rodilí mluvčí předčítávají knihy. Poproste rodiny, aby představily své oblíbené knížky nebo ty, které nedávno přinesli do čtecího koutku. Vytvořte tak dvojjazyčnou výměnu mezi publikem a předčítajícím. Možná z toho vzniknou dokonce knižní kmotrovství.



Vícejazyčná media pro váš čtecí koutek naleznete např. v knihovně materiálů:  
[www.nachbarsprachen-sachsen.eu/materialbibliothek](http://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/materialbibliothek).

# Pochvala v mateřském jazyce



Co si přejí děti každého věku ve všech kulturách? Chtějí skutečnou pochvalu a uznání! Možností vyjádřit svůj obdiv dětem za své výkony je několik, od chválení až po pohlazení srdce. Výjimečným způsobem vyjádření uznání je v našem zařízení spojení **pochvaly s mateřským jazykem** a s danou kulturou dítěte.

**Robin Jacob,**  
**MŠ Michaeliskindergarten Adorf**



# Pochvala v mateřském jazyce



## Německy:

Das hast du gut gemacht!  
Dein Bild gefällt mir!  
Ein großartiges Bauwerk!  
Du hast an alles gedacht!  
Das hat super geklappt!  
Wir klatschen [Beifall]!  
Du hast dich allein angezogen!  
Das war spitze!  
Prima!

## Polsky:

To zrobíteś/-aś dobrze!  
Podoba mi się Twój obrazek!  
To jest wspaniała budowla!  
Pomyślałaś/-eś o wszystkim!  
To wyszło super!  
Bijemy brawo!  
Ubrałeś/-aś się sam/a!  
To było wspaniałe! / Super!  
Świetnie!

## Česky:

To jsi udělal/a dobře!  
Tvůj obrázek se mi líbí!  
To je velkolepá stavba!  
Myslel/a jsi opravdu na všechno!  
To se povedlo výborně!  
Tleskáme!  
Sám/Sama jsi se oblékl/a!  
To bylo perfektní!  
Prima!

**Zážitky z praxe: Chválení v různých jazycích animuje ostatní děti k vyjádření úcty příslušnému dítěti rovněž v jeho mateřském jazyce.** Tak naše české dítě v průběhu dne častěji slyší výrazné dobře ze všech stran a samo také vyjadřuje chválu v němčině.



# Zviditelnění a poznávání různorodosti



V naší mateřské škole se setkávají rodiny se 14 mateřskými jazyky z asi 20 zemí. Tím máme jazykové a kulturní experty přímo u nás v zařízení. Vážíme si této různorodosti a snažíme se ji integrovat na náš denní program, abychom se jeden od druhého mohli učit.

Pestré jazykové potpourri přivítá všechny hosty už ve vchodu do školky. Obzvláště zve náš **strom kultur** rodiče a rodiny, aby jednotlivě představili své rodinné, kulturní a náboženské tradice.

**Katja Fleßner,**  
**MŠ Kleiner Globus v Drážďanech**





## Tak vypadá náš strom kultur:

1. Je vyrobený v různého materiálu a natřený barvičkami. Kmen je ukotven v kyblíku. Koruna stromu dává prostor na vyvěšení příspěvků.
2. Má ústřední místo u vchodu do naší školky, tak je pro všechny rodiny dobře viditelný a dosažitelný.
3. Vyroženy jsou štítky, lístky a tužky na vyhotovení příspěvků na místě nebo z domova.
4. Vícejazyčný návod visí na kmenu.

## Jak plníme náš strom kultur:

1. Prostřednictvím zpráv nebo e-mailem rodiče pravidelně informujeme.
2. Témata se v průběhu roku střídají. Tím chceme oslovit co nejvíce rodičů.
3. Příklad ze dne ve školce slouží jako podnět.
4. Příspěvky v mateřském jazyce např. písničky, hry, recepty jsou vítány.
5. Je strom plný, ukládáme příspěvky do krabičky kultur.

**Tip pro praxi:** Pobízíme rodiče, aby v našem zařízení se svými dětmi pečovali o svůj **mateřský jazyk**. Jazyk mluvený v rodině je základem pevného vztahu mezi rodičem a dítětem, napomáhá **vývoji osobnosti** a všeobecně **i získání jazykových znalostí**. Tak mají ve školce všichni možnost slyšet a poznat danou mateřštinu.



# Ponořte se do dvojjazyčných příběhů



V naší mateřské škole se staráme mimo jiné o děti z polsky mluvících rodin a Polsko je vzdáleno jen několik kilometrů odsud. To jsou dobré důvody, abychom v našem zařízení zakomponovali jazyk sousedů do našeho programu a abychom se otevřeli, přece jen to patří i k našemu dennodennímu životu tady v příhraničí.

Ale jak se jako zařízení můžeme přiblížit jazyku našich sousedů a jejich kultuře? Jak se nechá integrovat na denní program ve školce další jazyk, aby všechny děti z toho profitovaly, ať již je jejím mateřským jazykem němčina či polština. Klíčové pro nás byly několikanásobné návštěvy **dvojjazyčného vyprávěcího Tandemu** v rámci jednoho projektu.

**Felicitas Baensch,**  
**Katolická MŠ St. Jakobus Görlitz**



# Dvojjazyčný vyprávěcí Tandem



## Tak funguje dvojjazyčný vyprávěcí Tandem:

- Německý/á a polský/á nebo český/á rodilý/á mluvčí vyberou příběh, který budou společně vyprávět.
- Vypráví se v obou jazycích stejně dlouho. Přitom se ale vzájemně nepřekládá. Spíše se v jednom jazyce příběh začne a v druhém pokračuje a takto se vypráví příběh na střídačku až do konce.
- Díky hojnému používání rekvizit, mimiky a gestiky mohou děti obsahu porozumět, aniž by rozuměly každému slovu, a dokonce i někdy nezpozorují, že se právě jazyky vystřídaly.
- Děti příběh baví ještě více, pokud se mohou aktivně připojit (vytvářením pohybů či zvuků).
- Po skončení povídky mohou děti své dojmy nakreslit a procvičovat přitom nová polská, česká a německá slovíčka.

**Tip pro praxi:** Vyzkoušejte to! Vyprávění příběhů a předčítání patří ve většině rodinách na každodenní program. Zeptejte se rodičů (rodilých mluvčích) vašich polských/českých dětí, pokud by měli zájem s vámi společně vytvořit **Tandem** a **ve školce dvojjazyčně vyprávět nebo předčítat** a připravte se na to společně.



Do dvojjazyčného vyprávění můžete nahlédnout na:

[www.nachbarsprachen-sachsen.eu/lana/blog/allgemein/de-plerzahlTandem.html](http://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/lana/blog/allgemein/de-plerzahlTandem.html)



# Pojď, ukážu ti svůj svět



V našem zařízení se staráme o děti ze sousední země Polsko. Je pro nás samozřejmé, že u nás všechny děti zažívají oba jazyky a kultury, anebo se i občas ponoří do rozdílných světů.

Jaké je to doma u mých polských kamarádů? Jaké hračky mají rádi? Co rádi jedí? Jakou hudbu a jaké filmy mají rádi? Tyto a další otázky si klade několik dětí. Toho jsme se chopili a vznikl projekt **Pojď, ukážu ti svůj svět** (Komm, ich zeige dir meine Welt), v jehož rámci jsme se vydali na cestu a navštívili rodiny ve svých domovech.

**Dörte Koch,**  
**Německo-polské ústřední předškolní zařízení**  
**Dětský zámek Kinderschloss**  
**Sonnenschein ve Groß Krauscha**



# Pojď, ukážu ti svůj svět



Při návštěvě v rodině Elizy a Ilony, jejichž rodiče pocházejí z Polska, objevily děti hodně nového a měly možnost se na ledacos zeptat. Maminka holčiček odpovídala ale polsky, což bylo pro německy mluvící děti velice napínavé. Po příjemné společné svačině zpívaly děti pořád na dokola dětskou písničku *Dzień dobry* a porozhlížely se po bytě. Eliza a Ilona následně pozvaly děti na procházku po okolí svého domova. Děti se vyřádily na procházce v okolním lese a navštívily volnočasový areál s koňskou stanicí. Holčičky byly velmi angažované a výborně zavedly děti a vychovatelky do svého životního světa. Odpoledne bylo tak krásné, že nikdo nemyslel na konec výletu. Na závěr se všichni výletníci setkali na hřišti před domem. Z řad dětí zazníval smích, polská a německá slovíčka a ta polská písnička. Děti byly tak nadšené, že se příští den ptaly: „Kdy pojedeme zase za Ilonou a Elizou?“

**Tip pro praxi:** Děti jsou také hrdé, když si mohou vzájemně představit svůj koníček, oblíbenou knihu nebo spolek, který pravidelně navštěvují. **Přítom vzniká mnoho příležitostí, jak spojit vyprávění s výukou sousedního jazyka.** Zeptejte se např. děti na názvy nebo typická zvolání v mateřském jazyce a srovnávejte je navzájem s českými úslovími.



# Denní rituály v sousedním jazyce



## Pomocí denního rituálu **řady měsíců**

přibližujeme našim malým dětem průběh času. Pozorujeme s tím spojené změny, mluvíme o střídání se ročních období, letopočtů, pořadí jednotlivých měsíců a dnů v týdnu. Každý nový den navlékneme kuličku na provázek, pracovní dny a víkendy jsou barevně rozlišeny. Kuličkami se nechá hýbat zleva doprava, a tak je lze lehce spočítat. Při tomto rituálu se nabízí mnoho příležitostí k zakomponování sousedního jazyka. Pro správnou výslovnost se snažíme animovat děti z polsky mluvících rodin, aby nám dospělým a dětem pomohly. Většinou pak počítají např. dny nahlas v polštině a my se k nim přidáme.

**Cornelia Stübner, MŠ Eichhörnchen Fops Reichenbach / O.L.**



# Podněty na řadu měsíců



## Německy:

**Welcher Tag ist heute?**

*Heute ist Montag.*

**Der wievielte Tag ist heute?**

*Der vierzehnte.*

**Welchen Monat haben wir?**

*Es ist September.*

**Welche Jahreszeit ist gerade?**

*Es ist Sommer.*

**Wie ist das Wetter?**

*Heute scheint die Sonne.*

## Polsky:

**Jaki jest dzisiaj dzień?**

*Dzisiaj jest poniedziałek.*

**Którego dzisiaj mamy?**

*Czternastego.*

**Jaki mamy (teraz) miesiąc?**

*Wrzesień.*

**Jaka jest teraz pora roku?**

*Teraz jest lato.*

**Jaką mamy (dziś) pogodę?**

*Dzisiaj świeci słońce.*

## Česky:

**Jaký je dnes den?**

*Dnes je pondělí.*

**Kolikátý je dnes den?**

*Čtrnáctý.*

**Jaký je měsíc?**

*Je září.*

**Jaké je roční období?**

*Je léto.*

**Jaké je počasí?**

*Dnes svítí slunce.*

**Tip pro praxi:** S materiálovou sbírkou pro školky S Bidronkou, Maus a Žábou po celý rok, s ročními hodinami, pexesem, puzzle, obrázkovými kartičkami, omalovánkami a mnohem dalším můžete řadu měsíců hravě prohloubit. Také rádi používáme písničku o střídajících se měsících Die Jahresuhr a básničku o dnech v týdnu Sieben Tage hat die Woche.



Materiálovou sbírku naleznete zdarma ke stažení na:

[www.nachbarsprachen-sachsen.eu/cz/mit-biedronka-maus-und-zaba-durch-das-ganze-jahr.html](http://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/cz/mit-biedronka-maus-und-zaba-durch-das-ganze-jahr.html)

# Jazyková koupel jde i digitálně



Učit se hravě češtinu pomocí počítače a internetu? V časech, ve kterých přímý kontakt se sousedy ani vzájemné návštěvy školek nejsou možné, se naše děti a my pedagogové seznamujeme se **sousedním jazykem češtinou** jednou týdně **přes Skype**. I když tak nelze přímý kontakt se sousedním jazykem nahradit: pro naši školku je to dobrou možností, jak uchovat češtinu na našem programu. Není to tak složité, jak se to na první pohled jeví.

**Angela Graupner,**  
**Německo-česká MŠ Sonnenschein**  
**v Klingenthalu**





1. Celá skupina se sejde před počítačem a věnuje novému médiu pozornost.
2. Naše česká rodilá mluvčí Pavlína Kellerová pozdraví všechny děti společnou písničkou *Dobry den – Guten Tag* na druhé straně obrazovky. Děti písničku znají a umí německý i český text.
3. Dále je na programu krátká sportovní vložka s různými cvičeními v obou jazycích, která děti animuje, aby se přidaly.
4. Následují témata, která se hodí k dané skupině a ročnímu období. S pracovními listy a materiály, které nám paní Kellerová předem poslala, se děti učí nová slova a příběhy. Pavlína pomáhá dětem s českými slovy pomocí obrázků, které ukazuje do kamery. Současně pomáhají vychovatelky Pavlíně při virtuální jazykové koupeli a opakují a cvičí s dětmi slova a věty. Děti mluví přímo s Pavlínou a obdrží od ní pozitivní zpětnou vazbu.
5. Slovy *ahoj* a *na shledanou* se rozloučíme a už se těšíme na příště a také nato, setkat se s Pavlínou opět naživo.

**Zážitky z praxe:** Mnoho jazykových interakcí dětí se nechá aktivovat přes internet: od rozhovoru o počasí až po společné vyrábění, malování, zpívání a tancování a mnohé další. **Přítom je důležité, aby společná práce školky s lingvistou z hlediska vzájemných příprav i mezilidsky fungovala – jak virtuálně, tak i na místě.**



# Společný poklad slovní zásoby pro malé a velké



Neumíte jazyk sousedů a nevěříte si proto přidat češtinu na váš denní program? I já jako vychovatelka nemám dřívější zkušenosti s češtinou, čtení a výslovnost se nepovedou hned napoprvé. Proto jsem si založila **poklad slovní zásoby**. Tu plníme společně s dětmi. Vkládáme do ní slova z denních situací, která ještě neznáme. Při překladu a výslovnosti nám pomáhá naše rodilá mluvčí a děti z česky mluvících rodin.

**Michaela Wolf,**  
**MŠ Juniorkiste v Eichigtu**



# Poklad slovní zásoby na společné svačiny



Vytvořili jsme seznam se slovíčky s různými potravinami. Ptám se německých dětí v češtině, kdo má na obložený chleba nebo tvarohový dezert. Když někdo význam nezná, pomůže mu většinou někdo jiný z dětí. Pokud ještě není nějaká potravina na seznamu, doplníme ji a při příští návštěvě naši české rodilé mluvčí slovíčko přeložíme. To funguje v obou směrech, tzn. i české děti přijdou s novými slovíčky: „*Ich habe heute jablečná povidla mit! Was heißt das in deiner Sprache?*“ (Mám s sebou jablečná povidla! Jak se to řekne ve tvém jazyce?).

## Německy:

das belegte Brot  
die Quarkspeise  
der Apfelmus

## Polsky:

kanapka  
deser na bazie twarożku  
mus jabłkowy

## Česky:

obložený chleba  
tvarohový dezert  
jablečná povidla

**Tip pro praxi:** Rodiče dětí nám vyprávějí, že děti používají nová slovíčka v sousedních jazycích i doma. **Stávají se tak z nich malí jazykoví multiplikátoři, kteří své vědomosti rádi přinášejí do svých rodin.** Často nehovoří ani rodiče jazyky sousedů. Proto od nás na pomoc dostanou vytištěný přehled slovíček z našeho pokladu slovní zásoby.



Příklady do svého pokladu slovní zásoby naleznete i v audio slovníku na:  
[www.triolinguale.eu/sekce/audioworterbuch](http://www.triolinguale.eu/sekce/audioworterbuch)



# Zažijte společně tradice sousedních zemí



Kdo je u nás v MŠ Wichtelhäusel hostem, ten rychle pozná, že se svými saskými a českými dětmi žijeme tradice obou zemí a mluvíme jejich jazyky, a že je to pro nás samozřejmé. Tuto myšlenku sdílíme i s naší partnerskou školkou v České republice. Je pro nás důležité, aby děti zažily, jaké kulturní slavnosti se u našich sousedů během celého roku pořádají. Naší pevnou tradicí v adventním čase je **návštěva Mikuláše**, kterého k nám do zařízení doprovází anděl a čert, a který nám přináší dárky, stejně jako v České republice.

**Manuela Ullrich,**  
**MŠ Wichtelhäusel,**  
**v Deutschneudorfu**



# Mikulášská nadílka jako v České republice



Se začátkem adventu se všechny děti nedočkavě těší na Vánoce. Při ranním kruhu nám děti nejdříve vyprávějí, jak u nich doma probíhá návštěva Mikuláše či německého *Nikolause*.

Na svatého Mikuláše nás pak navštíví přestrojený Mikuláš, anděl a čert. Role se ujmula jedna česká rodina a starší děti, které k nám chodily do školky.

Anděl představuje dobré skutky, které se v roce udály. Čert představuje méně dobré skutky. Z čerta má většina dětí strach. Říká se o něm, že strká zlobivé děti do pytle nebo jim symbolicky daruje pytel na brambory. My ale vedeme s čertem legrační dialog, a tak děti poznají, že se čerta nemusí bát.

Za malý kulturní příspěvek pak *Mikuláš* rozdává dobroty.

**Tip pro praxi:** Požádejte polské či české rodilé mluvčí z rodin dětí (maminku, tatínka, starší sourozence, prarodiče), aby něco ze svých tradic (výrobek, tradiční pokrm, příběh nebo písničku) představili ve své mateřštině. To je možné ve skupinách ve školce nebo odpoledne na setkání rodičů při šálku kávy. Děti při tom mohou jako jazykoví asistenti mezi jazyky zprostředkovávat a vysvětlovat.

